

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rațat corespunzător.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Cont nr. 49.8.01

„Prin dragoste să slujiți unul altuia“

Încă în primele pagini ale Sf. Scripturi, unele dintre ele scrise în urmă cu aproximativ 3500 de ani, citim că „nu este bine să fie omul singur“ (Facere 2, 18). Acest adevăr, exprimat de Cel Atotputernic, a fost sesizat încă de filozofii antici, de gânditorii din vechime, care au spus că omul este „o ființă socială“, adică o faptură care trăiește în societate, în unire cu alți semeni de-ai săi. Lucrul acesta îl exprimă cât se poate de limpede și Sf. Vasile cel Mare, când spune: „Cine nu știe că omul este o ființă blândă și sociabilă, nu singuratică și sălbatică? Nimic nu este așa de propriu firii noastre, ca a fi în comuniune unii cu alții, a avea nevoie unii de alții și a ne iubi unii pe alții“.

Așadar, chipul firesc de viețuire pe pământ — și pentru noi cei de astăzi, faptul acesta este absolut evident — este acela de a trăi în legătură unii cu alții, în relații unii cu alții, în raporturi de sprijin și înrajuitorare unii cu alții. Vedem cum oamenii nu pot trăi izolați unii de alții, popoarele nu pot viețui rupte unele de altele, ci ele sînt obligate la un permanent schimb de bunuri materiale și spirituale. Știm de asemenea că și lucrarea noastră creștinească de mîntuire nu se poate realiza decît cu ajutorul lui Dumnezeu și în unire cu semenii noștri, într-un proces continuu de șlefuire, de ridicare morală, de urcare pe treptele virtuților care ne apropie și ne aseamnă cu Dumnezeu.

Pentru ca viața să fie cu cît mai multe roade îmbucurătoare pentru toți fiii Pămîntului este necesar, precum vedem, ca relațiile dintre oameni să fie bune, armonioase, echitabile, frățești ș.a.m.d.

În această ordine de idei socotim potrivit să arătăm că, încă dintru începuturile ei, Biserica noastră s-a străduit și se străduiește permanent să-și formeze fiii în spiritul unor relații frățești, de conviețuire cît mai altruistă, cît mai demnă, de respect, stimă și ajutor reciproc, ceea ce atît de potrivit exprimă și „Apostolatul social“, formulat și recomandat cu fiecă prilej de Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian. Acest lucru ni-l amintesc și Sf. Apostol Pavel în cuvintele puse în fruntea acestor rînduri, cînd ne îndeamnă: „Prin dragoste să slujiți unul altuia“ (Gal. 5, 13).

Două elemente se cuvine să reținem din acest îndemn apostolesc. Primul este acela de slujire a semenului nostru, a celor din jurul nostru, de slujire a interesului obștesc, de muncă în slujba binelui comun. Pentru noi cei ce urmăm Mîntuitorului Iisus Hristos slujirea interesului obștesc este deci și o poruncă evanghelică de căpătîi, de care nu trebuie să uităm niciodată. Prin urmare, în viețuirea sa de zi cu zi, un creștin bun trebuie să pună totdeauna pe primul plan, în primul rînd interesul general, interesul obștei din care face parte și abia pe urmă interesul propriu, personal. „Cercetați ceea ce este de folos obștesc“ — se spune în Epistola lui Barnaba, scrisă în perioada imediat următoare Sf. Apostoli. Urmărirea, căutarea „interesului comun“, general — spune Sf. Ioan Gură de Aur — este „culmea cea mai înaltă de perfecțiune“, este semnul distinctiv al „creștinului desăvîrșit“. Lămuritor este și cuvîntul Sf. Ambrosie, care zice: „Nimic să nu fie socotit folositor dacă nu aduce folos și bine tuturor“. Un lucru deci numai atunci este cu adevărat de folos, cu adevărat bun, cînd de el ne bucurăm nu numai noi, ci și cei din jurul nostru, și în primul rînd ei.

Pentru a pătrunde mai bine înțelesul acestei învățături, Sf. Ioan Gură de Aur vine cu o exemplificare foarte lămuritoare, cînd spune: „Albina este cea mai slăvită viețuitoare nu pentru că lucrează, ci mai ales că roadele muncii ei sînt de

folos și altora. Și păianjenul lucrează, se trudește și întinde pe pereți urzeala lui subțire, care întrece orice meșteșug al femeii, dar el este o ființă josnică, pentru că lucrul lui nu este folositor altora în nici un fel. Așa sînt cei ce lucrează și se ostenească numai pentru satisfacerea nevoilor și poftelor lor“.

Al doilea element care se desprinde din îndemnul Sf. Apostol Pavel este de asemenea foarte important pe marginea gîndurilor de care ne ocupăm. Adică, slujirea noastră reciprocă, slujirea față de obștea din care facem parte, munca noastră pentru binele general nu trebuie să fie oricum, ci din dragoste, cu inimă bună deci; lucrul nostru să izvorască dintr-o înaltă conștiință de responsabilitate socială, de răspundere față de bunul mers al obștei din care facem parte.

În fața unei astfel de conștiințe, spre care tindem sau trebuie să tindem cu toții și care creează un minunat cadru de bună conviețuire între cei ce purtăm nobilul chip de om, ne apar cît se poate de respingătoare, de urite, de condamnabile o seamă de păcate, numite pe drept cuvînt antisociale sau împotriva interesului general, ca de pildă: furtul, minciuna, defăimarea, invidia, goana după parvenire, după cîștig nemernic etc. Astfel de păcate sînt sancționate sau pedepsite, după cum știm, nu numai de legile țării, de judecata omenească, ci, și în chip special, și de cea divină, unde nici o faptă de-a noastră nu va fi trecută cu vederea.

Sf. Scriptură și Sf. Tradiție ne amintesc de nenumărate ori acest lucru. Astfel, încă cu mii de ani în urmă prin gura profetului Său Moise, Părintele Luminilor ne spune: „Să nu furați, să nu spuneți minciună și să nu înșele nimeni pe aproapele său“ (Levitic 19, 11), sau prin gura Sf. Apostol Pavel, care zice: „Cel ce a furat să nu mai fure“ (Efeseni 4, 27). Și tot acest Apostol ne amintește: „Nimic să nu faceți din duh de învrăjpire“ (Filipeni 2, 3) și „să nu umblăm după mărire deșartă, întărîtîndu-ne și pismuindu-ne unii pe alții“ (Galateni 6, 26), sau să „vă mușcați unul pe altul“ (Galateni 5, 15). Dimpotrivă: „Fiți buni unul cu altul“ (Efeseni 4, 31) și „rîvnîți pururea lucrul cel bun“ (Galateni 5, 18).

În aceeași ordine de idei, Sf. Ioan Gură de Aur ne dă următorul folositor îndemn: „Poate că ai ajuns într-o slujbă înaltă, sau poate ai primit vreo dregătorie bisericească. Nu cugeta lucruri mari, căci nu ți-ai cîștigat tu cinstea, ci Dumnezeu te-a îmbrăcat cu ea; El este care ți-a dat-o. Păstrează-o deci ca pe un lucru străin, nefăcînd abuz de ea și nici întrebuintînd-o în cele ce nu trebuie, nici îngîmfîndu-te și nici însușindu-ți-o ca pe ceva propriu al tău“. Așadar, în orice funcție am fi, să facem „fapte de laudă, dar nu cu scopul de a fi lăudați“ — cum tot un Sf. Părinte potrivit arată, avînd totodată permanent în minte cuvintele Mîntuitorului Iisus Hristos, care ne învăță să ne facem din plin datorii, fiecare unde sîntem rînduiți, și niciodată să nu ne batem în piept cu faptele noastre, ci să avem mereu conștiința că „n-am făcut decît ceea ce eram datorii să facem“ (Luca 17, 10).

Trăim într-o țară în care munca pentru binele general este lege de căpătîi a vieții sociale. Vedem cu toții cum toată strădania orînduirii noastre de stat este îndreptată spre ridicarea obștei spre înflorirea Patriei, spre mai binele tuturor fiilor ei harnici și cinstiți.

Să ne străduim deci să conviețuim frățește, în respect și stimă față de toți semenii noștri, în familiile noastre, la locurile noastre de muncă, în

(Gal. 5, 13)

Biserica Ortodoxă Română între 1918-1948 (I)

Actul Unirii Transilvaniei cu România de la 1 decembrie 1918 și formarea statului românesc unitar a dus la o serie de schimbări și în viața bisericească. Mulți se așteptau ca în 1918, o dată cu desăvîrșirea unității politice, să se facă și unificarea bisericească a credincioșilor transilvăneni, prin reîntoarcerea credincioșilor uniți în sînul Bisericii strămoșești. S-au ridicat atunci multe glasuri care au cerut acest lucru, apoi, pe parcurs, zeci de parohii unite, în frunte cu preoții lor, au revenit la Ortodoxie.

Cea dintîi îndatorire ce revenea Bisericii Ortodoxe în noua situație politică, era unificarea ei, adică organizarea ei unitară, sub conducerea Sf. Sinod din România. De fapt, în primăvara anului 1919 Sinodul episcopilor ortodocși din Mitropolia Ardealului s-a declarat desființat, cerînd includerea membrilor săi în Sf. Sinod din București. S-au început apoi lucrările de unificare bisericească, instituindu-se o comisie care și-a început lucrările la Sinaia, în iunie 1919. S-a hotărît ca la baza viitoareii legi de organizare bisericească să stea Statutul Organic al lui Andrei Șaguna, de care s-a călăuzit Biserica din Transilvania timp de 50 de ani, cu roadele cele mai binefăcătoare.

La 18 decembrie 1919 a fost ales în scaunul de mitropolit primat al Bisericii autocefale a României episcopul Caransebeșului Miron Cristea (1868—1939), înscăunat la 1 ianuarie 1920. Alegerea unui transilvănean ca mitropolit primat al Bisericii Ortodoxe Române se datora și faptului că Miron Cristea făcuse parte din delegația trimisă de românii transilvăneni la București, ca să prezinte actul unirii din 1 decembrie 1918.

În primii ani de arhipăstorire a lui Miron Cristea au continuat lucrările de unificare bisericească. În septembrie 1920 s-a alcătuit o „constituantă bisericească“, formată din membrii Sf. Sinod, profesori de teologie, delegați ai preoțimii și foști miniștri de culte. Aceasta a ales din sînul său o comisie de 15 membri, care să întocmească un proiect de Statut de organizare și funcționare a Bisericii Ortodoxe Române. Comisia a lucrat cu o mare încetineală, pînă în 1925.

Datorită noilor condiții politice, a crescut mult și prestigiul țării pe plan extern. Dar în același timp a crescut și prestigiul Bisericii noastre. De aceea s-a socotit că este necesară ridicarea Bisericii noastre la rangul de Patriarhie. În ședința sa din 4 februarie 1925, Sf. Sinod a hotărît să se înființeze Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, prin înălțarea mitropolitului primat la rangul de patriarh. Parlamentul a votat apoi o Lege pentru înființarea Patriarhiei, promulgată la 25 II. 1925. Potrivit vechiului obicei, s-a trimis o scrisoare tuturor Bisericilor Ortodoxe surori, vestindu-se înființarea Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române. S-au primit de îndată scrisori de răspuns, cu binecuvîntări și urări frățești din partea tuturor acestor Biserici, în frunte cu patriarhul ecumenic din Constantinopol. Iar la 1 noiembrie 1925 s-a făcut, cu ceremonia îndătinată, investitura primului patriarh al Bisericii noastre, Miron Cristea, în pre-

(Continuare în pag. 2)

obștiile mai mici sau mai mari unde ne purtăm pașii, și cu dragoste, în cinste și omenie să muncim cu tot elanul, fiecare la locurile noastre de activitate, împlinind prin aceasta nu numai o îndatorire cetățenească, ci și o poruncă divină de prim ordin.

Diac. Gb. Papuc

Condițiile mîntuirii

După învățătura Bisericii noastre, mîntuirea subiectivă se înlăptuiește prin armonioasă împreună-lucrare dintre Dumnezeu și credincios, dintre harul dumnezeiesc și credința și faptele bune ale credinciosului. De unde rezultă că condițiile mîntuirii subiective sînt: din partea lui Dumnezeu harul dumnezeiesc (condiția exterioară), iar din partea credinciosului credința și faptele bune (condiția subiectivă).

Harul dumnezeiesc este o putere sau o lucrare necreată care izvorăște din ființa dumnezeiască. El este unul singur și se dă tuturor credincioșilor. Din el primește fiecare credincios cît poate. Prin dumnezeiescul har, însuși Duhul Sfînt lucrează în noi mîntuirea.

Harul dumnezeiesc pune începutul mîntuirii în credincios și nu credinciosul prin stăruințele sale. Deci, harul îi vine în dar și nu pentru oarecare fapte ale sale.

Înainte de a veni harul, credinciosul nu poate face fapte prin care să se mîntuiască, nici măcar să înduplece pe Dumnezeu să-i dea harul prin care să se mîntuiască. De-abia după ce bate harul la ușa sufletului său, se poate hotărî credinciosul pentru har.

Dar harul nu este necesar numai la începutul mîntuirii credinciosului, ci și după aceea tot timpul. Căci credinciosul nu se poate întări niciodată în bine în așa fel, încît să nu mai aibă pe urmă trebuință de har. Binele statornic și curăția deplină a credinciosului este un rod nu numai al strădaniei credinciosului, ci și al contribuției dumnezeiescului har.

Dar cu toate că este de neapărată trebuință pentru mîntuirea noastră, harul dumnezeiesc nu ne poate mîntui singur, nu ne poate mîntui fără noi. Căci Dumnezeu voiește ca credinciosul să concucreze în chip liber cu harul dumnezeiesc la mîntuirea sa.

Dumnezeu așteaptă de la credincios credința și fapte bune.

Credința în Dumnezeu este primirea — pe baza încrederii în Dumnezeu și a unei vederi sufletești — ca adevărate a tuturor adevărilor descoperite de sus în vederea mîntuirii (Cf. Evrei 11, 1). Deci, prin credință credinciosul primește și își însușește toate adevărurile religioase mîntuitoare descoperite de Dumnezeu, formulate și propovăduite de Sfînta noastră Biserică Ortodoxă.

Prin nădejde, credinciosul așteaptă cu deplină încredere ca Dumnezeu să aducă la îndeplinire tot ce i-a făgăduit pentru mîntuirea sa. Prin dragoste, credinciosul intră în cea mai strînsă comuniune de viață cu Dumnezeu, îl îmbrățișează cu toate puterile sufletului său și împlinește voia Sa cea atotsfîntă (Cf. I Ioan 4, 16).

Dintr-o astfel de credință izvorăsc faptele bune. Acestea nu sînt un preț de schimb, pe care credinciosul îl plătește lui Dumnezeu pentru mîntuire, ci sînt mijloace prin care credinciosul se desăvîrșește, folosindu-se de ajutorul dumnezeiescului har, mijloace prin care credinciosul se face tot mai asemenea lui Dumnezeu.

Această învățatură a Bisericii noastre despre condițiile mîntuirii are temeiuri clare și puternice în Sf. Scriptură.

Astfel, calitatea dumnezeiescului har de condiție exterioară a mîntuirii noastre, trebuința lui pentru mîntuirea subiectivă, rezultă din texte ca acestea: „Fiindcă toți au păcătuit și sînt lipsiți de slava lui Dumnezeu; îndreptîndu-se în dar, cu harul lui, prin răscumpărarea cea în Hristos Iisus” (Romani 3, 23—24; vezi și 5, 15—17). „Căci Dumnezeu este cel ce lucrează întru voi și ca să voiți și ca să săvîrșiți după a lui bunăvoință” (Filipeni 2, 13). „Căci în har sînteți mîntuiți, prin credință, și aceasta nu e de la voi: este darul lui Dumnezeu; nu din fapte, ca să nu se laude nimeni. Pentru că a Lui făptură sîntem, zidiți în Hristos Iisus spre fapte bune, pe care Dumnezeu le-a gătit mai înainte, ca să umblăm întru ele” (Efeseni 2, 8—10).

Același adevăr îl mărturisește cuvintele Mîntuitorului: „Eu sînt viața, voi sînteți mlădițele. Cel ce rămîne în mine și eu în el, acesta aduce roadă multă, căci fără mine nu puteți face nimic. Dacă cineva nu rămîne în mine se aruncă afară ca mlădița și se usucă; și le adună și le aruncă în foc și ard. Dacă rămîneți întru mine și cuvintele mele rămîn în voi, cereți ceea ce voiți și se va da vouă” (Ioan 15, 5—7). După cum mlădița nu poate trăi și rodi fără seva pe care o primește din viață, tot așa noi nu ne putem mîntui fără ajutorul Mîntuitorului, care este dumnezeiescul har.

Calitatea credinței și a faptelor bune de condiții ale mîntuirii, rezultă din multe texte ale Sf. Scrip-

turi. Dintre acestea cel mai cuprinzător și mai expresiv ni se pare următorul: „Căci în Hristos Iisus, nici tăierea împrejur nu poate avea ceva, nici netăierea împrejur, ci credința care este lucrătoare prin iubire” (Galateni 5, 6). De asemenea: „Iar orice pom care nu face roadă bună se taie și se aruncă în foc. De aceea, după roadele lor îi veți cunoaște. Nu oricine îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui meu celui din ceruri. Mulți îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele tău am proorocit și nu în numele tău am scos demoni și nu în numele tău minuni multe am făcut? Și atunci voi mărturisi lor: Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtați-vă de la mine cei ce lucrați fărădelegea” (Matei 7, 19—23).

Din multe texte biblice care pledează pentru necesitatea faptelor bune în cadrul mîntuirii subiective (ca: Matei 16, 27; 25, 34—45; Ioan 5, 29; Romani 2, 16—31; II Corinteni 5, 10; I Timotei 6, 18—19; Apocalipsa 20, 12—13 ș.a.), ne oprim asupra celui mai clasic (Iacob 2, 14—26), care se isprăvește astfel: „Precum trupul fără de suflet mort este, și credința fără de fapte moartă este”.

Mîntuirea se realizează numai prin colaborarea dintre dumnezeiescul har și voința liberă a credinciosului. De aceea, Mîntuitorul spune: „Cel ce va răbda pînă la sfîrșit, acela se va mîntui” (Matei 10, 22; 24, 13), iar Sf. Apostol Pavel ne îndeamnă: „Drept aceea, iubiiți mei, ... cu frică și cu cutremur lucrați la mîntuirea voastră” (Filipeni 2, 12).

Biserica Ortodoxă Română între 1918—1948

(Urmare din pag. 1)

zența a numeroși trimiși ai Bisericilor Ortodoxe surori și a reprezentanților Statului. Astfel, Biserica noastră a dobîndit o cinste deosebită și un mare prestigiu între celelalte Biserici Ortodoxe.

Între timp, în aprilie 1925, Parlamentul a votat Legea și statutul de organizare a Bisericii Ortodoxe Române, promulgată la 6 mai 1925, după ce fusese studiată pe larg de către Sf. Sinod, Congresul Național Bisericesc din Transilvania și Ministerul Cultelor.

Potrivit noii legi, se consfințea autocefalia Bisericii noastre, organizată ca Patriarhie. În fruntea ei se afla Sfîntul Sinod, format din patriarh ca președinte, din mitropoliții, episcopii și arhierieivicari în funcțiune. În atribuțiile sinodului intrau probleme de ordin spiritual, canonic și dogmatic. Ca organ deliberativ pentru întreaga patriarhie funcționa Congresul național bisericesc, format din 6 reprezentanți (doi clerici și patru mireni) de fiecare eparhie, aleși pe 6 ani. În atribuțiile sale intrau probleme administrative, culturale și epitropiești. Congresul alegea pe ierarhi și întocmea regulamente bisericești. El se întrunea în mod ordinar o dată la trei ani. Avea ca organe executive: Consiliul central bisericesc, format din 15 membri (5 clerici și 10 mireni) pentru chestiunile administrative-culturale și Eforia Bisericii, compusă din trei membri (un cleric și doi mireni) pentru chestiunile economice. La fiecare eparhie funcționa ca organ deliberativ cîte o adunare eparhială, formată din 45 pînă la 60 de membri, după întinderea eparhiei, o treime clerici și două treimi mireni. Se întrunea o dată pe an. Ca organ executiv era consiliul eparhial. La protopopiate exista de asemenea o adunare protopopească (în aceeași proporție de clerici și mireni). Parohia avea ca organ deliberativ adunarea parohială, iar ca organ executiv consiliul parohial și epitropia. Instanțele disciplinare și judecătorești pentru clerici erau: judecătoria protopopească, consistoriul spiritual eparhial și cel mitropolitan, apoi cel central pe lângă Sf. Sinod, cu cîte un delegat de fiecare Mitropolie. Episcopii și mitropoliții se alegeau de Congresul național bisericesc împreună cu adunarea eparhială a eparhiei vacante. Preoții din Transilvania se alegeau de către adunarea parohială, potrivit vechiului obicei, iar cei din vechea Românie au continuat să fie numiți de chiriarhul locului.

Așadar, prevederile acestei legi, cu participarea largă a mirenilor la viața bisericească, erau luate după Statutul Organic al lui Andrei Șaguna. Din nefericire, nu s-au putut vedea roadele acestui statut, întrucît în adunările eparhiale, ca și în Congresul național bisericesc se alegeau de cele mai multe ori politicieni, care nu aveau nici o legătură cu Biserica.

S-ar fi așteptat o înviore a vieții bisericești în urma înălțării Bisericii noastre la rangul de

Solicitarea contribuției personale în vederea mîntuirii arată că Dumnezeu nu mîntuiește cu de-a sila și necondiționat pe credincios, adică prin hotărîri necondiționate de atitudinea credinciosului; deci, predestinația absolută și eternă nu are loc în cadrul învățaturii ortodoxe.

Dumnezeu mîntuiește numai pe baza împlinirii condițiilor necesare în acest scop. El cunoaște însă mai dinainte împlinirea acestor condiții. Pe baza acestei preștiințe, El hotărăște din veșnicie soarta credinciosului; deci, nu arbitrar și samavolnic.

Adevărul acesta se desprinde limpede din cuvintele Sf. Apostol Pavel: „Și știm că Dumnezeu toate le lucrează spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, celor care sînt chemați după voia lui; căci pe cei pe care i-a cunoscut mai înainte, mai înainte i-a și hotărît să fie asemenea chipului Fiului Său, ca El să fie întîi născut între mulți frați. Iar pe cei care i-a hotărît mai înainte, pe aceștia i-a și chemat; și pe care i-a chemat, pe aceștia i-a și îndreptat; iar pe care i-a îndreptat, pe aceștia i-a și mărit” (Romani 8, 28—30). Rezultă de aici că Dumnezeu i-a chemat pe unii la mîntuire nu în chip arbitrar, ci pe baza faptului că a cunoscut „mai dinainte” faptele pe care ei le vor săvîrși. Pe aceștia i-a hotărît la mărirea cerească, întrucît a știut „mai dinainte” vrednicia de care vor da dovadă prin faptele lor.

Adevărul mărturisit în în acest chip de Apostolul Pavel este categoric confirmat de cuvintele Mîntuitorului: „Prin răbdarea voastră veți dobîndi sufletele voastre” (Luca 21, 19); „Orice mlădiță care nu aduce roadă întru mine, el o taie; și orice mlădiță care aduce roadă, el o curățește, ca mai multă roadă să aducă” (Ioan 15, 2).

C. Sirbu

patriarhie și a noii legi de organizare și funcționare. Lucrurile n-au mers însă prea ușor, mai ales datorită Concordatului încheiat de România cu Vaticanul în 1927 și Legii pentru regimul general al cultelor din 1928, care puneau Biserica Ortodoxă Română într-o vădită stare de inferioritate față de celelalte culte, mai ales față de cel catolic.

În privința organizării Bisericii Ortodoxe Române, în această perioadă au survenit schimbări îndată după 1918. La 18 decembrie 1919 a fost ales, iar la 1 ianuarie 1920 a fost înscăunat noul mitropolit primat Miron Cristea.

În scaunul mitropolitan de la Sibiu, a fost ales, la 27 februarie 1920, profesorul de teologie Dr. Nicolae Bălan, care a păstorit cu vrednicie în scaunul lui Șaguna pînă la moarte († 6 august 1955). În 1919 s-a reînființat Episcopia Vadului, Feleacului și Clujului, în fruntea căreia a fost ales, în 1921, vrednicul asesor Nicolae Ivan, de la Sibiu († 1936). În 1920 vicariatul ortodox de la Oradea a fost ridicat la rangul de episcopie. În frunte de vicarul Roman Ciorogariu († 1936). În 1921 s-a înființat o Episcopie a Armatei, cu reședința în Alba Iulia. În 1923 s-a înființat o nouă Episcopie, la Constanța. Așadar, în 1925, cînd s-a creat Patriarhia și a intrat în vigoare Legea și Statutul de organizare a Bisericii noastre, existau următoarele eparhii: I. Mitropolia Ungrovlahiei cu Arhiepiscopia Bucureștilor și Episcopii Rîmnicului, Buzăului, Argeșului și Constanței; II. Mitropolia Moldovei și Sucevei cu Arhiepiscopia Iașilor și Episcopii Romanului, Hușilor și Dunării de Jos; III. Mitropolia Ardealului cu Arhiepiscopia Sibiului și Episcopii Aradului, Caransebeșului, Clujului și Oradei.

Mai tîrziu, în 1934, s-a înființat o Episcopie misionară pentru românii ortodocși din America, cu reședința în orașul Detroit. În 1937 s-a reînființat vechea Episcopie a Maramureșului, cu reședința în Sighet, iar în 1939 o Episcopie la Timișoara. Alte schimbări însemnate în componența eparhiilor s-au petrecut abia în 1948—49, rămînd de atunci pînă azi neschimbate.

Către sfîrșitul perioadei de care ne ocupăm, scaunul patriarhal a fost ocupat de Nicodim Munteanu, originar din satul Pipirig-Neamț. A condus Biserica Ortodoxă Română, în calitate de patriarh, de la 30 iunie 1939, ziua alegerii sale, pînă la moartea sa, întimplată la 27 februarie 1948. A fost un bun teolog, rămînd de la el zeci de lucrări de teologie sau broșuri pentru credincioși, traduse din limba rusă. În ultimii trei ani ai patriarhatului său s-au reluat legăturile cu Biserica Ortodoxă Rusă, prin vizita pe care a făcut-o el în U.R.S.S. în 1946 și apoi prin vizita de răspuns a patriarhului Alexei în România, între 28 mai și 11 iunie 1947.

M. Păcurariu

Gînduri frumoase despre România

În toamna anului trecut, ziarista canadiană Monique Nuytemans ne-a vizitat țara, cu care prilej a trecut și prin Sibiu. Menționăm că Duminică, 7 noiembrie 1971, această ziaristă a participat la sfințirea bisericii din parohia Viștea de Jos, prot. Făgăraș, precum și la prinzul oferit de consiliul parohial în cinstea I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului și a însoțitorilor, când a luat cuvîntul, exprimîndu-și satisfacția de-a fi participat la acest eveniment, care i-a mijlocit și el bucuria de-a cunoaște mai bine bogăția darurilor spirituale ale poporului român.

Gîndurile frumoase, stîrnite de farmecul minunatelor noastre plaiuri în sufletul amintitei ziariste, au fost concretizate și în paginile unui ziar care apare la Montreal (Canada). Astfel, în ziarul „La presse” din 29 aprilie 1972, sub titlul: „România, această latină a Balcanilor”, doamna Monique Nuytemans face o caldă prezentare a Patriei noastre, în chip special sub aspect turistic, ocupîndu-se de așezarea ei în Europa, de capitala țării și alte orașe mai de seamă etc. „Perlele

României — spune ziarista menționată — sînt Carpații Orientali, Delta Dunării, plaja Mării Negre și mănăstirile Moldovei”, arătînd totodată că folclorul românesc „este cel mai bine conservat în Europa”.

Doamna M. Nuytemans subliniază de asemenea firea deschisă, optimistă, ospitalieră a românului, insistînd totodată și asupra altor frumuseți ale Patriei noastre, demne de a fi văzute.

Menționăm că această prezentare a țării noastre este însoțită de o seamă de fotografii, reprezentînd „frumosul oraș Sibiu” — cum spune ziarista, Mănăstirea Sucevița, o cruce pictată și sculptată dintr-un cimitir ortodox ș.a.

Alături de multe alte gînduri asemănătoare exprimate de personalități de seamă ale lumii, rîndurile semnalate mai sus constituie și ele o măturie a ecoului favorabil pe care frumusețile Patriei noastre, darurile poporului nostru, roadele muncii sale harnice îl lasă în inima vizitatorilor străini, care pășesc cu gînd curat pe meleagurile noastre.

R.

INFORMAȚII

♦ În primele zile ale lunii iunie a.c. la Bruxelles, capitala Belgiei, s-au desfășurat lucrările „Adunării reprezentanților opiniei publice pentru securitate și cooperare europeană”, la care au participat peste 700 de delegați din aproape toate țările Europei: parlamentari, oameni politici, scriitori, reprezentanți bisericești și de culte, savanți și artiști etc., în cadrul dezbaterilor urmărindu-se problema transformării Europei într-o zonă a păcii, înțelegerii și colaborării.

Domnul Nicolae Ceaușescu, Președintele Consiliului de Stat, a adresat acestei Adunări — după cum știm — un mesaj în care exprimă năzuințele spre pace și frățească conviețuire între oameni ale poporului nostru, în cuvinte ca acestea: „Poporul român se adresează tuturor popoarelor europene să acționeze cu hotărîre pentru a se trece la pregătirea conferinței general-europene, cu participarea tuturor statelor interesate, care să deschidă calea soluționării problemelor păcii, colaborării și securității în Europa, să asigure fiecărei națiuni posibilitatea să se dezvolte de sine stătător, potrivit propriei voințe”.

La încheierea lucrărilor, Adunarea a aprobat în unanimitate „Declarația solemnă de la Bruxelles”, din care reținem următoarele: „Noi am căzut de acord să afirmăm principiile fundamentale și universale pe care trebuie să se bazeze securitatea europeană, în spiritul cartei O.N.U.: renunțarea la forță și la amenințarea cu forță; inviolabilitatea frontierelor existente; neintervenția în afacerile interne; respectarea independenței naționale și a egalității în drepturi a tuturor statelor; respectarea suveranității și a integrității teritoriale a tuturor țărilor continentului; respectarea dreptului popoarelor de a dispune ele înșile de propria lor soartă, coexistența pașnică și buna vecinătate între state”.

♦ Într-un număr trecut al ziarului „Scînteia” (nr. 9157 din 24 mai 1972) s-a publicat, la „Faptul divers”, și importanta informație, potrivit căreia în urma unor săpături arheologice desfășurate în comuna Niculițel (jud. Tulcea), specialiști ai muzeului din Tulcea au descoperit o biserică (veche biserica creștină), în interiorul căreia se află o criptă, care cuprinde scheletele a patru martiri creștini: Zotikos, Attalos, Kamasis și Filippos, care datează din a doua jumătate a sec. IV.

Acești martiri au fost uciși, după cum se crede, în timpul persecuției împăratului Iulian Apostatul sau a lui Athanaric, căpetenia goților. Alături de mulți știuți și neștiuți martiri daco-romani, această descoperire grăiește și ea despre vechimea învătăturii Mîntuitorului Iisus Hristos pe meleagurile noastre.

♦ Duminică, 28 mai 1972, la marele praznic al Pogorîrii Duhului Sfînt (Rusaliele), în Catedrala mitropolitană din Sibiu s-a săvîrșit Sf. Liturghie arhierescă de către I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului și P. S. Episcop-vicar Visarion, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi.

Predica zilei a fost rostită de P. S. Episcop-vicar Visarion, care a insistat cu deosebire asupra lucrării Sf. Duh în viața Bisericii în general, cît și în viața Bisericii Ortodoxe Române în special. Așa de pildă marele act al Reîntregirii din 1948, prin care s-a refăcut unitatea Bisericii noastre străbune, este și lucrarea Duhului Sfînt.

A doua zi de Rusalii, Sf. Treime, este și hramul catedralei mitropolitane din Sibiu, cu care prilej ambii Ierarhi au slujit Sf. Liturghie arhierescă. Despre însemnătatea praznicului a predicat P. C. vicar Traian Belășcu.

La sfîrșitul Sf. Liturghii s-a săvîrșit un parastas întru pomenirea ctitorilor, binefăcătorilor și slujitorilor Catedralei mitropolitane, adormiți în Domnul.

♦ Duminică, 11 iunie 1972, s-au împlinit cinci ani de arhipăstorie a I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului. Cu acest prilej, I. P. S. Sa a slujit în Catedrala mitropolitană Sf. Liturghie arhierescă. A predicat P. C. vicar arhiepiscopesc Traian Belășcu. La sfîrșit s-a rostit de asemenea o rugăciune specială de mulțumire către Părintele cereș pentru tot ajutorul revărsat asupra Arhipăstorului nostru, asupra noastră a tuturor.

După Sf. Liturghie, la reședința mitropolitană a avut loc o recepție, la care au participat salariații de la Centrul arhiepiscopesc, P. C. profesori și angajați de la Institutul Teologic Universitar din Sibiu, deputați în Adunarea Eparhială, cunoscuți etc.

Au vorbit: P. C. vicar Traian Belășcu, care, în numele angajaților Centrului arhiepiscopesc, face o scurtă evocare a celor cinci ani de activitate, a ritmului nou, viu, de muncă imprimat activității eparhiale, făgăduind totodată I. P. S. Sale atașament și rîvnă sporită în bunul mers al treburilor Arhiepiscopiei; P. C. prof. N. Neaga, care — în numele Institutului Teologic, al P. C. rector Is. Todoran, plecat, ca și P. S. Episcop-vicar Visarion, la instalarea noului episcop unitarian de la Cluj, Eminența Sa Covaci Lajos — exprimă mulțumiri I. P. S. Mitropolit pentru tot sprijinul acordat Institutului, ridicat la cerințele de astăzi ale credincioșilor noștri; dl P. Deji (Făgăraș), care, în numele credincioșilor, în numele Adunării Eparhiale, arată că vor fi cu toții alături de I. P. S. Sa în activitatea pe care o va desfășura și de acum înainte, spre binele Bisericii și Patriei.

Tuturor a răspuns I. P. S. Mitropolit Nicolae, care, între altele, menționează liniile directoare după care a căutat să se conducă în activitatea Arhiepiscopiei Sibiului, a Mitropoliei Ardealului, idei centrale constituind legătura cu realitatea, cu viața concretă, experiența reciprocă — ierarh, preoți și credincioși — străduința de a ține pas cu transformările noi din viața poporului nostru.

I. P. S. Sa mulțumește totodată P. F. Părinte Patriarh Justinian și întregului Sf. Sinod pentru tot sprijinul acordat, menționînd că Arhiepiscopia Sibiului, Mitropolia Ardealului vor fi mădulare vrednice ale Bisericii Ortodoxe Române.

Mulțumește de asemenea Departamentului Cultelor pentru largul ajutor primit, făgăduind Conducerei Patriei că vom fi devotați fii ai poporului nostru.

Mulțumind în același timp Ierarhilor din Mitropoliile Ardealului și Banatului, cu care avem probleme comune, ca și preoților și credincioșilor din Arhiepiscopie pentru aportul lor la mănunchiul de fapte realizat pînă acum, I. P. S. Sa roagă pe Dumnezeu să ne stea în ajutor și de acum înainte în strădania spre tot lucrul bun și ziditor pentru credincioșii noștri, pentru Patria noastră dragă.

Sfîntul mucenic Ioan Românul

Datorită persecuțiilor la care au fost supuși creștinii începînd cu primii ucenici ai Mîntuitorului Iisus Hristos, pămîntul s-a înroșit adesea de sîngele martirilor, care au preferat mai bine să moară, decît să se lepede de credința creștină.

În numărul acesta mare al celor ce și-au dat viața pentru Hristos, se numără și mulți fii ai Bisericii noastre Ortodoxe Române, dintre ei făcînd parte și Sfîntul Ioan Românul sau Ioan Valahul, care a fost spînzurat de turci în anul 1662 și pe care Sfînta noastră Biserică îl sărbătorește în fiecare an în ziua de 12 mai. Despre viața sa ne istorisește un mare dregător bisericesc al Patriarhiei din Constantinopol, anume Ioan Cariofil, care era de față cînd a primit Sfîntul Ioan cununa muceniciei. Acesta ne spune între altele:

„Pe vremea cînd domnea în Țara Românească Mihnea Vodă, cerînd turcii biruri grele, pe care țara nu le mai putea plăti, s-a ridicat Domnitorul cu oștirea și au prins a tăia pe toți turcii, pe care i-au aflat că umblau după jafuri prin țară... Deci aflînd sultanul de asemenea îndrăzneală a lui Mihnea Vodă, au trimis mulțime mare de oști turcești și tătarești, care au năvălit în Țara Românească. Iar Mihnea Vodă, neputîndu-se împotrivi puhoiului păgînesc, se trage pe cărările neștiute ale munților, în Transilvania. Oștile sultanului au pustiit pămîntul țării noastre, au jefuit, au ucis și au luat în robie peste 50.000 de români. Printre aceștia s-a aflat și un tînar fecior de prin părțile Olteniei; se chema Ioan și abia trecuse de 15 ani, dar era chipeș la înfățișare și înțelept la minte, iar credința strămoșească în Hristos o iubea și o prețuia mai presus ca orice.

Ajungînd tînarul Ioan în robie, în cetatea Constantinopolului, unde își avea sultanul scaunul împărătesc, a fost îndemnat în felurile chipuri — și cu amăgitoare făgăduieli și amenințări — să se lepede de credința creștină și să treacă la legea turcească. Și văzînd turcii că nimica nu izbîndesc cu dînsul, l-au spînzurat în ziua de 12 mai 1662. Iar tînarul și bine-credinciosul oltean s-a învrednicit a primi cununa ce nu vestește în veac, a muceniciei pentru Hristos”.

Pe Sf. Ioan Valahul îl caracterizează o credință tare în Hristos, dar și un înflăcărat patriotism. Deși tînar și cu viitorul în față, a preferat mai bine să moară creștin. Prin curajul cu care a îndurat moartea, a dovedit marea lui dragoste față de credința în Iisus Hristos și față de Biserica Ortodoxă românească.

Dar viața Sf. Ioan din Oltenia ne vorbește și despre dese și răufăcătoarele năvăliri străine asupra țării noastre, împotriva cărora poporul acestei țări, dornic de pace și neatîrnare, a luptat cu multă bărbăție și spirit de sacrificiu. De aceea, pacea, libertatea, independența și neamestecul din afară sînt lucruri atît de scumpe nouă.

Pr. Nicolae Leșe-Lucăcești

Radu Stanca: ACVARIU

În editura „Dacia” din Cluj a apărut, tocmai în preajma împlinirii a zece ani de la moartea lui prematură, un volum selectiv de eseuri estetice și literare de Radu Stanca cu titlul „Acvariu”, sub îngrijirea cunoscutului critic Mircea Tomuș.

Chiar în prefață, Mircea Tomuș arată că Radu Stanca a intenționat să-și strîngă în volum, înainte de a muri, aceste eseuri, articole și evocări sibieni, apărute în publicațiile vremii, sub titlul „Acvarium”, dar n-a mai apucat s-o facă.

Radu Stanca, fiul consilierului Episcopiei Ortodoxe Române a Vadului, Feleacului și Clujului, Sebastian Stanca, după anul 1940 a activat mult timp în Sibiu, colaborînd la o seamă de binecunoscute reviste, dedicîndu-se în întregime creației literare-estetice, poeziei, dramaturgiei, teatrului, iar, în 1948, la înființarea teatrului de stat a devenit prim-regizor, cetatea de pe malurile Cibinului fiindu-i o adevărată „vatră spirituală”, cum se pronunța un scriitor.

În 1961, Radu Stanca s-a reîntors la Cluj, unde, după numai un an, și-a dat sfîrșitul tocmai cînd putea crea mai mult și mai bun. Opera lui este așezată astăzi la locul și adevărata ei valoare, recunoscîndu-i-se meritele cuvenite în literatura noastră.

„Eseistica lui Radu Stanca — scrie în prefață Mircea Tomuș — este, în același timp, ea însăși creație, dar nu numai din punct de vedere al originalității ideilor ci, în primul rînd și la modul cel mai vizibil, prin patosul formulărilor... La el predomină cultul predecesorilor și sentimentul de continuitate. În poetica lui „melancolia e un stimul sufletesc”, pendularea între necunoscut și

(Continuare în pag. 4)

Locurile liturgice

În toate religiile pentru cinstirea lui Dumnezeu și pentru împlinirea diferitelor slujbe și rînduiri cultice, aflăm locuri anume pregătite într-un cadru cât mai frumos. Jertfele nu se puteau aduce decît în locuri anume pregătite pentru acest scop.

Templul din Ierusalim a fost pentru evrei locul în care credincioșii îi aduceau lui Dumnezeu jertfe și laude. Însuși Mîntuitorul nostru Iisus Hristos a frecventat templul și îl numește „Casa Tatălui meu” (Luca 2, 49). Atunci cînd Iisus a aflat în templu pe cei care vindeau boi și oi și porumbei și pe schimbătorii de bani le-a zis: „Nu faceți casa Tatălui meu casă de negustorie” (Ioan 2, 16). Mîntuitorul cinstea templul. Apostolii se rugau și ei în templu.

Cînd a voit însă Mîntuitorul să săvîrșească Frîngerea pîinii, care avea să fie jertfa legii celei noi, n-o mai face în templu din cauza multor dușmani ai credinței în El, precum și din cauza tainei celei mari pe care această jertfă o cuprindea și care nu putea fi auzită și înțeleasă de toți, ci o face într-un „focșor mare, așternut” (Luca 22, 12). După pilda Mîntuitorului și cei dinții creștini au început să se strîngă în case private, unde se rugau lui Dumnezeu și unde săvîrșeau Sfînta Liturghie împărțindu-se cu Sf. Euharistie, Trupul și Sângele lui Hristos.

În Noul Testament se amintesc mai multe case, camere, unde locuiau Sfinții Apostoli. Astfel în Fapte, cap. 1, v. 13, citim: „Și cînd au intrat, s-au suit în camera de sus, unde locuiau: Petru și Ioan și Iacov și Andrei, Filip și Toma, Vartolomeu și Matei, Iacov a lui Alfeu și Simon Zelotul și Iuda al lui Iacov”. Toți aceștia, într-un cuget, stăruiau în rugăciune împreună cu femeile și cu Maria, mama lui Iisus, și cu frații lui” (v. 14).

Aceeași casă e amintită în Fapte 2, 2, unde se vorbește despre pogorîrea Sf. Duh.

În Fapte 12, 12 ni se vorbește despre „casa Mariei”, unde erau adunați mulți și se rugau. În Coloseni 4, 15, citim: „Îmbrățișați pe frații din Laodicea și pe Nimfan și Biserica din casa lor”. Casa credinciosului Nimfan era transformată în biserică pentru creștinii din acea localitate.

Viața creștină însă nu s-a putut mulțumi numai cu niște case care să le slujească drept biserică, ci, înmulțindu-se numărul creștinilor, au început a se construi locașuri mari și frumoase, în care să i se aducă lui Dumnezeu laudă, rugăciune și jertfă, după cuviință.

Locul în care se adunau creștinii cei dinții avea diferite numiri, de pildă: casa Domnului, casă de rugăciune, casă regească fiindcă în ea se aduce laudă și preamăriri împăratului împăraților (basilica). De la acest dîm urmă cuvînt avem și noi în limba noastră cuvîntul biserică.

Cele dinții biserici mari și frumoase au fost zidite pe timpul împăratului Constantin cel Mare care a dat libertate creștinilor. Cea mai veche formă de biserică e cea lungăreată (dreptunghiulară), avînd în partea de răsărit o formă semicirculară care era altarul. O altă formă de biserică veche avea forma crucii.

În timpurile de cumplită prigoană creștinii se strîngeau în locuri mai ascunse și mai puțin cunoscute de păgîni. Catacombele care și astăzi se mai văd la Roma și în alte părți au fost nu numai locuri de îngropare, adică cimitire, ci și locuri de închinare în timp de prigoană și de persecuție.

De la Constantin cel Mare începe să înflorească arhitectura creștină și să se înalțe biserici mari și monumentale. Cu timpul au fost create diferite forme de construire a bisericilor, adică stiluri, dintre care cele mai însemnate sînt: stilul bazilical, stilul romanic, stilul gotic, stilul renașterii, stilul baroc, stilul clasic. Toate aceste stiluri s-au dezvoltat în Apus. S-au construit biserici mărețe, care și astăzi te uimesc prin mărimea lor.

În Răsărit s-a dezvoltat un stil mai deosebit, pe care îl cunoaștem sub numele de stilul bizantin. Acest stil s-a creat în Constantinopol și s-a dezvoltat între granițele fostului imperiu bizantin și a rămas pînă azi stilul oficial și propriu al Bisericii Ortodoxe. Biserica, care întrucoapează în forma cea mai desăvîrșită stilul bizantin, este biserica Sf. Sofia din Constantinopol. Această biserică a fost zidită de împăratul Iustinian, între anii 530-537. Biserica aceasta a fost sfințită în al 11-lea an al domniei împăratului Iustinian, care, fiind încîntat de această lucrare într-adevăr monumentală, a exclamat, intrînd în biserică în ziua cînd a fost sfințită: „Slavă lui Dumnezeu care m-a învrednicit de o astfel de operă. O, Solomoane, te-am învins!” Toți cei care au avut fericea să vadă această biserică o socotesc ca o adevărată minune arhitectonică. Cupola are o înălțime de 56 m și diametru de 31 m. Naosul bisericii are o lungime de 77 m și o lățime de 71 m. Numărul coloanelor din această biserică este de 107. Sf. Masă a altarului a fost în întregime din aur, încrustat cu email și cu pietre prețioase. Mobilierul din biserică era din argint, iar ușile din bronz și împodobite cu sculpturi. Pereții acestei biserici ca și pardoseala sînt din marmură multicoloră. Iconostasul este în întregime din argint. Multe dintre obiectele de mobilier au fost lucrate în fildeş (dinte de elefant), marmură, aur și pietre scumpe. Totul este minunat și încîntător în această biserică și toți cei care au intrat în ea și s-au rugat n-au putut decît să se simtă în ea ca-n raiul lui Dumnezeu.

Biserica aceasta a avut multe de suferit în cursul vremurilor. Cele 23 de cutremure de pămînt care au atins-o au făcut ca în secolul al XV-lea să nu mai fie decît o ruină.

După căderea Constantinopolului sub turci această biserică a fost transformată în moschee (biserică turcească) și astăzi e muzeu.

În stilul bizantin s-au zidit și în țara noastră cele mai frumoase biserici. Stilul bizantin s-a răspîndit în întreaga lume creștină, chiar și în Apus, în Italia și Franța. El s-a răspîndit mai mult în țările ortodoxe.

Bisericile noastre ortodoxe sînt mărgăritare scumpe ale credinței noastre dreptmăritoare, pe care sîntem obligați să le cinstim, să le îngrijim și în ele, la sfintele noastre slujbe, să ne simțim mai buni, mai pașnici, mai iubitori unii către alții.

Al. Moisiu

GÎNDURI CREȘTINE

„Legea arată fapta scrisă în inimă, prin mărturia conștiinței și prin judecata între oameni, care îi învinovățește și îi apără între ei”. (Romani 2, 15)

Conștiința este primul arbitru al faptelor umane, pe care o posedă oricine. Dar există variate aspecte ale conștiinței, după cum este și felul fiecăruia de a fi. Astfel ea poate fi superficială, fiindu-i totul indiferent; poate fi fără personalitate, orientîndu-se numai după alții; este slăbănoagă dacă e servilă; poate fi influențabilă, neavînd un scop în viață; poate fi încrezută, că face bine ce i se pare fără nevoia vreunui sfat, și altele mai departe.

Din cauza aceasta este necesar credinciosului un exercițiu continuu al conștiinței sale, pe care o îndrumază cele 10 porunci (Leșire cap. 20), și la care îndrumază Psalmistul cînd zice: „Făclie picioarelor mele este legea ta, Doamne, și lumina cărărilor mele” (Psalmi 118, 105), precum și Fericiile rostite de Mîntuitorul Iisus Hristos; ele urmează a fi însoțite cu dorința și fapta împăcării, cu dreptatea, cu iubirea, cu milostenia, cu rugăciunea și cu postirea (Matei 5 și 6).

Astfel se evită poarta largă și calea lată a pieririi (Matei 7, 13), care cunoaște păcatele avortului, ale imoralității, a nicotinizmului, a alcoolismului, a necumpătării și altele.

Mereu trebuie cultivată conștiința, întrebată, ascultată și urmată spre bine.

„Cu neputință este să nu vină smintelile, dac vai aceluia prin care ele vin”. (Luca 17, 1)

Știa Sf. Apostol Pavel că „nu fac binele pe care îl voiesc, ci răul pe care nu-l voiesc, pe acela îl săvîrșesc” (Romani 7, 19). Evident, aceasta era înainte de convertirea sa pe drumul Damascului, cînd Saul săvîrșea rele (F. Ap. 9, 4). Dar după această convertire spre Hristos, Sf. Apostol Pavel luptă bună a dus, fiind mereu în priveghere și treaz la minte și la faptă (I Tesaloniceni 5, 6).

De aceea Mîntuitorul își apropia ascultătorii, numindu-i „prietenii” (Ioan 15, 15), pentru a se feri de sminteli și a rînduit ca Biserica Sa să fie a slujirii în iubire (v. 17), spre a fi loc și prilej de bucurie sufletească și îndrumare spre virtute.

Astfel, numai întoarcerea la izvoarele învățării din Sf. Evanghelie, rînduite în Biserică de Mîntuitorul, se împlinește deschiderea orizontului credincioșilor spre semenii lor și spre nevoile lor, și atunci smintelile se vor destrăma.

„Pocăți-vă și vă întoarceți ca să se steargă păcatele voastre și să vină de la fața Domnului vremuri de ușurare”. (F. Ap. 3, 19—20)

A suferit Iisus Hristos patimile crucii „pentru că eram păcătoși” (Romani 5, 8), dar a și înviat, ca să dea binecuvîntare și fiecare să se întoarcă de la răutățile sale (F. Ap. 3, 26), pentru că precum a împărțit păcatul prin moarte, așa și harul să împărețească prin dreptate spre viață veșnică prin Iisus Hristos (Romani 5, 21).

Astfel Învierea Mîntuitorului Iisus Hristos a adus credincioșilor Săi viață, iertare, bucurie, na-dejde și iubire, făcînd să răsară peste fiecare credincios slava divină și strălucirea sufletului spre virtuți și fapte bune.

Prof. M. Șesan

tre acești frați ai mei, prea mici, mie mi-ați făcut” (Matei 25, 40).

Cei răi își vor primi pedeapsa după aceleași criterii. Ei n-au dat curs dragostei de aproapele, n-au jertfit nimic pentru semenii, pentru binele general, ci au trăit o viață greșită înțeleasă, egoistă, numai pentru ei înșiși.

Iubirea de Dumnezeu și aproapele este deci un mare adevăr și îndemnul de căpătîi al Bisericii noastre. În creștinism are valoare numai ceea ce se trăiește. Creștinismul este iubirea activă, dragostea transformată în fapte bune. Din faptele noastre bune se inspiră adorarea lui Dumnezeu.

De aceea, această poruncă cerească trebuie să ne facă extrem de sensibili la săvîrșirea fără conțineră a faptelor bune. Această poruncă s-o trăim mai activ și mai concret prin lupta împotriva viciilor, a beției, a desfrîului, pentru consolidarea familiei, pentru atitudinea corectă față de munca de obște, pentru combaterea prin exemplu viu a nerespectării legilor Patriei. Dragostea noastră să fie ducătoare la fapte bune și din roadele ei să dăm posibilitatea ca să guste cît mai mulți semenii de-ai noștri.

Trîind acest spirit evanghelic ne vom da și noi pînă la capăt contribuție ca lumina dreptății, a bunătății, a păcii și armoniei să lumineze cît mai deplin în întreaga lume.

Pr. Avram Petric

Radu Stanca: ACVARIU

(Urmare din pag. 3)

cunoscut, lirismul „este grefat pe eveniment, deci pe un pretext de natură dramatică”...

Această melancolie se observă de pildă și în poezia lui despre Sibiu:

„Intr-un Sibiu domol ca-ntr-o cetate
In care port viziera peste față...
Stradele mă înghit dintr-una-ntr-alta
Iar treptele mă urcă și scoboară,
De nu mai știu „biserică e-n bolta
Cerulei larg sau ceru-n ea coboară...
De dincolo de ziduri se aude
Un cor dumnezeiesc și plin de mister...”

Iată cum îl caracterizează și scriitorul Al. Căprariu, directorul editurii „Dacia” din Cluj:

„Radu Stanca a văzut în actul creației modalitatea supremă prin care individualitatea umană își dezvăluie esența”.

Modest din cale-afară, Radu Stanca a dat dovadă de un temperament dinamic, pătruns de cel mai generos umanism reflectat în tot ceea ce a scris.

La zece ani de la moartea lui, literale românești îi aduc cununi de lauri, pe care le merită din plin, „acela care a fost Radu Stanca pentru Sibiu și Sibiul pentru Radu Stanca”.

Nic. D. Găvozdea

REDACTIA: Secția culturală a Consiliului Arhiepiscopesc — Sibiu

Îndemnuri creștinești

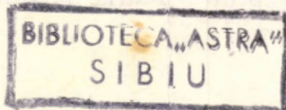
Sfînta noastră Biserică ne împărtășește învățăturile care de care mai potrivite pentru zidirea noastră trupească și sufletească. Ea ne învață de pildă cum să fugim de mîndrie și cum să iubim smerenia, scara pe care ne suim la cer și în general cum să ne desăvîrșim în toate domeniile vieții. Pentru că de felul cum ne trăim viața pe acest pămînt depinde și „răspunsul” pe care îl vom da la dreapta judecată a lui Dumnezeu. Știm cu toții care este criteriul suprem al acestei „nemitarnice” judecăți finale? Ni-l spune Sf. Evanghelie:

„Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta lui: Veniți binecuvîntații Tatălui meu, moșteniți împărăția cea pregătită vouă, de la întemeierea lumii. Căci flămînd am fost și mi-ați dat să mîncînc, însetat am fost și mi-ați dat să beau; străin am fost și m-ați dus la voi; gol am fost și m-ați îmbrăcat; bolnav am fost și m-ați căutat; în temniță am fost și ați venit la mine” (Matei 25, 34—37).

Cei drepti vor asculta cu nedumerire aceste cuvinte. Ei știu că în viață au hrănit pe cel flămînd, au dat să bea celor însetați, au primit pe cei străini... dar nu-și amintesc ca toate acestea să le fi făcut lui Iisus Hristos. Acestei nedumeriri Iisus Hristos le va răspunde:

„Adevăr grăiesc vouă, cîte ați făcut unuia din-

(Taxa poștală plătită în numerar)

Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu

| 44.206 |